

2021-11-03
Ku2021/02237

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
621 22 Visby

Uppdrag till Riksantikvarieämbetet att utreda behov och konsekvenser av utökade möjligheter för statliga museer att donera föremål till mottagare utanför det allmänna museiväsendet

Regeringens beslut

Regeringen ger Riksantikvarieämbetet i uppdrag att utreda behov och konsekvenser av att statliga museer ges utökade möjligheter att donera föremål till mottagare utanför det allmänna museiväsendet.

Närmare beskrivning av uppdraget

Enligt 5 § förordningen (2017:564) om statliga museers förfoganden över museiföremål får de statliga museerna genom gåva överlåta museiföremål till andra museer i det allmänna museiväsendet. Enligt 6 § samma förordning får de statliga museerna genom gåva överlåta museiföremål som har ett begränsat kulturhistoriskt och vetenskapligt värde till annan offentlig verksamhet, museer utanför det allmänna museiväsendet och ideell kulturarvsverksamhet. Bestämmelserna är meddelade med stöd av 10 § museilagen (2017:563).

Till det allmänna museiväsendet räknas, enligt 1 § museilagen, statliga, regionala och kommunala museer samt andra museer i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av antalet ledamöter är utsedda av stat, kommun eller region.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen bör utreda förutsättningarna för statliga museer att kunna donera

föremål genom gåvor även utanför det allmänna museiväsendet (bet. 2016/17:KrU9, rskr. 2016/17:281 och bet. 2017/18:KrU1, rskr. 2017/18:91). Utskottet påtalar i det senare tillkännagivandet att olika förutsättningar gäller för överlåtelse av gåvor till det allmänna museiväsendet respektive gåvor till mottagare utanför det allmänna museiväsendet, eftersom enbart museiföremål som har ett begränsat kulturhistoriskt och vetenskapligt värde får doneras utanför det allmänna museiväsendet. Utskottet menar att regleringen tydligare bör utgå från varje museums kompetens att avgöra museiföremåls värde i olika sammanhang och för olika aktörer oavsett huvudmannaskap.

I frågan om statliga museer bör kunna donera föremål som har mer än ett begränsat kulturhistoriskt och vetenskapligt värde genom gåvor till mottagare utanför det allmänna museiväsendet saknas en behovsanalys, både när det gäller de statliga museerna och potentiella mottagare. Vidare behövs en analys av de ekonomiska, verksamhetsmässiga och personella konsekvenserna av en sådan eventuell förändring för berörda museer och kulturarvsinstitutioner samt för bevarandet och tillgängliggörandet av kulturarvet. Riksantikvarieämbetet ges därför i uppdrag att utreda behovet och konsekvenserna av att statliga museer ges utökade möjligheter att donera föremål till mottagare även utanför det allmänna museiväsendet.

Riksantikvarieämbetet ska senast den 31 mars 2022 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet). Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

På regeringens vägnar

Matilda Ernkrans

Jon Dunås

Kopia till

Finansdepartementet/BA, SFÖ
Riksförbundet Sveriges Museer